

HORTEN
KOMMUNE

Vår ref. 17/50919
17/4100 - 3 / FE - 000

Saksbehandler:
Lund, Tore Rolf

Utvalg	Dato	Saksnummer
Hovedutvalg for klima, miljø og kommunalteknikk	20.11.2017	056/17

Forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven - høring

Administrasjonens forslag

1. Horten kommune vil støtte forslaget til endring i vannforskriften. I det videre arbeid må hovedvekten legges på gjennomføring av tiltak for å bedre vannkvaliteten.
2. Horten kommune vil be om at Staten øker bevilgningene til overvåking av vannkvalitet og gjennomføring av miljøtiltak i vannområdene.

20.11.2017 Hovedutvalg for klima, miljø og kommunalteknikk

HKMK-056/17 Vedtak:

1. Horten kommune vil støtte forslaget til endring i vannforskriften. I det videre arbeid må hovedvekten legges på gjennomføring av tiltak for å bedre vannkvaliteten.
2. Horten kommune vil be om at Staten øker bevilgningene til overvåking av vannkvalitet og gjennomføring av miljøtiltak i vannområdene.

Møtebehandling:

Votering:

Administrasjonens forslag enstemmig vedtatt.

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn (hvorfor kommer saken opp)

Klima- og miljødepartementet har sendt et forslag til endringer i vannforskriften og naturmangfoldloven på høring. Endringene gjelder hovedsakelig forenklinger i organiseringen av vannforvaltningsarbeidet.

Høringsfristen er 15.januar 2018

Faktiske forhold (hva har skjedd i saken)

EUs rammedirektiv for vann er EUs viktigste, mest omfattende og ambisiøse miljødirektiv. Det var det første direktivet som la grunnlaget for en helhetlig og samordnet forvaltning av vannmiljøet. Hovedformålet med vanndirektivet er å sikre beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet. Om nødvendig skal det iverksette forebyggende eller forbedrende miljøtiltak for å sikre miljøtilstanden i ferskvann, grunnvann og kystvann. Det skal settes miljømål som skal være konkrete og målbare. Forvaltningen av vann skal være helhetlig fra fjell til fjord, samordnet på tvers av sektorer, systematisk, kunnskapsbasert, og tilrettelagt for bred medvirkning.

Vanndirektivet trådte i kraft i EU 22. desember 2000.

I starten var arbeidet med gjennomføring av vanndirektivet i Norge lagt til fylkesmannens miljøvern avdeling. Dette var på mange måter naturlig da fylkesmannen hadde en bred miljøfaglig kompetanse.

Da vanndirektivet skulle implementeres i norsk lovverk, ble vannforskriften utarbeidet. Forskriften ble hjemlet i plan og bygningsloven, vannressursloven og forurensningsloven. Forskriften trådte i kraft fra 1.1.2007. Da ble landet delt inn i 11 vannregioner og 11 fylkeskommuner fikk rollen som vannregionmyndighet. Planarbeidet ble knyttet til plan og bygningsloven, og det ble bestemt at forvaltningsplanene for vann skulle utarbeides og vedtas som regionale planer.

Flyttingen av myndigheten til fylkeskommunene vakte en del debatt i 2006. Flere vannfaglige miljøer uttrykte skepsis. En del fryktet at statlige midler ville gå til oppbygging av et nytt byråkrati i stedet for gjennomføring av miljøtiltak.

De første vannforvaltningsplanene som Norge var forpliktet til å utarbeide i henhold til vanndirektivet, ble godkjent av Klima- og miljødepartementet 1. juli 2016. Dette skjedde etter at planene først var vedtatt i fylkestingene. Planene representerer et løft for vannmiljøet, og bidrar til å oppfylle norske miljømål for naturmangfold og forurensning, og gjennomføring av Meld. St. 14 (2015-2016) Natur for livet - Norsk handlingsplan for naturmangfold i vassdrag og kystvann. Ifølge vanndirektivet skal vannforvaltningsplanene revurderes og oppdateres hvert sjette år.

På bakgrunn av erfaringene fra arbeidet med gjeldende forvaltningsplaner, og fordi disse i fremtiden kun skal revurderes og oppdateres, foreslår Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet endringer i vannforskriften. Endringene gjelder hovedsakelig organiseringen av vannforvaltningsarbeidet etter vannforskriften, men det foreslås også endringer for å bringe vannforskriften mer i samsvar med vanndirektivet.

Forslaget innebærer blant annet at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal gis som regionale planer etter plan- og bygningsloven, og at naturmangfoldloven erstatter plan- og bygningsloven som en av de tre hjemmelslovene for vannforskriften. Departementene foreslår at en hjemmel for dette tas inn i naturmangfoldloven ved en endring av loven.

Forslaget til endringer er først og fremst begrunnet i erfaringene fra arbeidet med gjeldende planer. Utarbeidelse av planer etter plan- og bygningsloven, med utvalgte fylkeskommuner som vannregionmyndigheter var omfattende, omstendelig og ressurskrevende. For neste planperiode skal det bare skje en revurdering og oppdatering av de vedtatte planene. Dette tilsier en mindre omfattende prosess enn for utarbeidelsen av de første planene.

Lover og forskrifter

Plan og bygningsloven
Naturmangfoldsloven
Forurensningsloven

Vurderinger

Endringene i sentral organisering og lovhjemling har liten betydning for det arbeidet som utføres i kommunene. I dette arbeidet er Fylkesmannen uansett en viktig og naturlig samarbeidspartner. Fylkesmannens landbruksavdeling er helt sentral når det gjelder ulike tiltak innenfor landbruket. Det samme gjelder miljøvern avdelingen når det gjelder avløp og industrutslipp. Faglig sett har fylkeskommunen mindre å bidra med. Ut fra et faglig ståsted virker det naturlig at ansvaret ligger hos fylkesmannen.

Fylkesmannen er miljøfaglig myndighet og har hatt det overordnede ansvaret for å vurdere miljøtilstand og påvirkningsfaktorer i vannforekomstene. Han har også ansvaret for den løpende oppdateringen av kunnskapsgrunnlaget. Fylkesmannen er ansvarlig myndighet for flere av virkemidlene for å gjennomføre miljøforbedrende tiltak for å nå miljømålene, og har ansvaret for deler av overvåkingen etter forskriften. Fylkesmannen har med dette et betydelig ansvar også i dag, med god faglig og praktisk kompetanse og kjennskap til arbeidet etter vannforskriften.

På den annen side har dagens organisering bidratt til politisk forankring, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltakelse fra flere berørte parter. Vannforvaltningsplaner som vedtas som regionale planer sikrer også folkevalgt styring av arbeidet. Fylkeskommunene har etterhver fått mer kompetanse og arbeidet fungerer bedre. Det er likevel et tankekors at det går relativt mye ressurser til organisering og byråkrati. Sett fra et miljøfaglig ståsted ville det vært bedre om flere ressurser kunne bli brukt på gjennomføring av miljøtiltak i vannområdene.

Økonomiske konsekvenser

Endringen har ingen økonomiske konsekvenser for Horten kommune.

Miljø- og folkehelsekonsekvenser

Gjennomføring av tiltak i henhold til planene er positivt for miljø og folkehelse.

Konklusjoner/anbefaling

I denne saken er det en avveining mellom faglig effektive miljøtiltak og mer omfattende planprosesser med medvirkning etter plan og bygningsloven og politisk vedtatte planer. I det videre arbeid i vannforvaltningen vil fokus være på gjennomføring av tiltak og mindre oppdatering av planverket. I en slik situasjon vil administrasjonssjefen anbefale at kommunen støtter forslaget til endring i vannforskriften. I det videre arbeid må hovedvekten legges på gjennomføring av tiltak for å bedre vannkvaliteten. Videre bør Staten øke bevilgningene til overvåking av vannkvalitet og gjennomføring av miljøtiltak i vannområdene.